

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B7AJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Valori veșnice

(+) Sunt și de acestea. Și încă în număr imens: sufletele. Ziditorul a toate le voiește multe-multe. În acest scop a rânduit un așezământ anume, pe care l-a încărcat de binecuvântări speciale: familia. Ochii Lui pururea asupra acestor răsadnișe a cetățenilor împărăției cerești, și temelii a propășirii neamurilor.

Păcat numai că atâția întemciatori de căminuri casnice pierd din vedere voința celui Precălnit, zădărnindu-i planurile preasfinte în care i-a cuprins, cu toate posibilele lor odrasle, din veci de veci. Ce lovituri păcătoase sunt acestea, în totdeauna, împotriva familiei însăși, osândită să-și vadă împușinarea și stingerea, cu pecetea vinei grele pe conștiință; și adesea și împotriva omenimii și a creștinătății întregi; lipsite în acest chip de vre-un geniu al științei, luceafăr al artei, ori luminar al sfințeniei!

Afirmația aceasta nu e o afirmație de circumstanță. Contrar apologeților „selecției naturale”, carea, chipurile, s'ar efectua prin reducerea numerică a surescenței umane, realitatea e alta: ambianța cea mai prielnică și mai rodnică în măriri științifice-etice a fost, și rămâne — familia bogată în vârstare. Cercetări în cauză au dus la constatări uimitoare. Reținem câteva pilde concrete și concludente:

Nemuritorul Beethoven avea cinci frați; Ioan Sebastian Bach și filosoful Cuvântărilor către națiunea germană, celebrul Fichte, câte șapte; casa părințească a lui Kant și a lui Richard Wagner se mândreau cu câte opt copii; componistul de renume Haydn, și cel mai genial conducător de oștiri ce cunoaște istoria veacurilor din urmă, Napoleon, își luaseră sborul în lume din cuiburi familiare cu câte unsprezece pușori; poezii Lessing și Mörike își aflau cea mai mare bucurie a vieții lor în cercul celor câte doisprezece frați și surori; inventatorul W. v. Siemens și vestitul muzician Schubert se trăgeau din familii cu câte treisprezece copii; părinții pictorului Dürer și ai savantului și bărbatului de stat american Benjamin Franklin erau dăruși de Dumnezeu cu câte optsprezece odrasle. Și, ca să aruncăm o privire fugară și în lumea genilor etice, a sfinților, notăm că Sf. Albert Marele, acel „stupor et miraculum saeculi sui” avea o puzderie de frați și surori; Doctorul angelic, Sf. Toma de Aquino, era al șaptelea rod al căsniciei părinților săi; masa sărăcăcioasă a părinților sf. Benedict I. Labre o încunjurau nu mai puțin de cincisprezece băieți și fete; sf. Gavril, călugărul pasionist, vine al unsprezecelea pe lume, între treisprezece, câți au fost cu toții fiii și fiicele părinților săi; crinul Carmilului, sf. Teresa de Lisieux, e cea mai mică în numeroasa familie a binecredincioasei părechi Louis Martin și Zélie Guérin.

Nu mai continuăm. Deși pildele similare sunt ca și fără sfârșit. Remarcăm doar îndreptățirea creștinească-preoțească a bucuriei deosebite, căreia i-a dat expresie Sf. Părinte în preajma Crăciunului trecut, când cu audiența acordată și binecuvântarea împărtășită grupului de 92 de mame italiene cu peste cincisprezece copii fiecare. Și degajăm indicația limpede și categorică: Familile noastre preoțești, în primul rând, să facă și ele dovada înțelegerii acestui imperativ! La ceace se va ajunge schimbând nefericita mentalitate hedonistico-materialistă ce pare că încarcă mai nou, și isbutește, să se instăpâneasă și în aceste sanctuare, cu concepția superioară, evanghelic-idealistă, a vieții. — Cât mai integral, cu atât mai bine!

Duh bizantin

Increstări pe marginea unor ieșiri pravoslavnice — Prăpastii ne-creștine în psihologia dominantă

(=). Nu ne ocupăm prea mult de ortodoxie. Ni s'a făcut chiar vină dintr'asta. Fără dreptate însă. Gazeta noastră e mică. Abia putem înghesui în coloanele ei necazurile și bucuriile familiei proprii. Pentru alții rămâne loc puțin.

Am semnalat totuși, pe cât am putut, lucrurile bune pe care le-am văzut în ocholul fraților despărțiți. Acelea care ne puteau fi de folos. Pe cele rele ne-am silit să le uităm. Poate că nici nu există. Gazetele fac ele mult târăbol și găesc mereu scandaluri prea puțin cucernice în lumea credinței dominante. Dar, de bună seamă, grăiesc hulă și născocesc basme, care pe noi nu ne privesc. — N'am prea uitat însă să răspundem acelor cari au atacat biserica, pe care suntem dator să o apărăm. Așa cum ne-am priceput, firește, și cum am socotit că merită adversarul.

Totuși, nu sub acest titlu polemic încrestăm astăzi, la loc de frunte, cele două nimicuri pravoslavnice, despre care va fi vorba. Ar fi de prisos. Sunt atât de aiuriste, încât se înecă în noroiul propriei lor urșenii. — Au importanță dintr'alt punct de vedere. Sunt caracteristice pentru lumea din care au răsărit. Mici semnale, care tradează atmosfera spirituală ce stăpânește în cercurile conducătoare ale confesiunii dominante din România. Și pe care e bine s'o cunoaștem.

Un diacon din Sibiu a scris, nu de mult, o teză de doctorat, despre epicleză. Un arhimandrit din București face despre ea dare de seamă. În „Biserica ortodoxă română”. Il face elogiul entusiaste din cale afară. — Foarte bine și foarte frumos! Arhimandritul e în drept să împartă lauri după a sa chibzulală; diaconul e în drept să încasseze gloria și toată lumea e în drept să se bucure pentru o așa izbândă științifică.

Arhimandritul însă nu s'a oprit aici. Din Sibiu, a făcut o săritură și la Blaj. De sigur, pentru noi nu i-a mai rămas decât ocară. Pe care o împarte însă din belșug. Și într'un ton pentru care nu e bine să scriem calificativ. Așa, din senin, găsește, că „urgla unașiei” a suferit o înfrângere cumplită. S'a văzut acum, „cât de mincinoasă este fânțoșia catolică”. „Unitații noastre sunt „ca sălbatecii, care sunt foarte ahtiați după scilpiri de tinichea... dar nu s'au mai silit și la înarmarea minții”. U-nașia neputincioasă „ne-a adus o învârteală de păpuși și de vasilachi de circ, care, după 200 și mai bine de ani, au rămas tot nelșprăviți și niște neputincioși”. Și asta așa, o pagină întreagă.

Este, evident, o simplă aberație. Diaconul

din Sibiu scrie o carte și arhimandritul ne injură pe noi. Deși n'avem nici o vină și nici un merit în toată povestea. — Răspuns, această pagină, abjectă, de sigur, nu merită. Mai ales că autorul ei este un prea binecunoscut arhimandrit, care are barbă frumoasă. — Punct. A trebuit însă s'o încrestăm aici, fiindcă a văzut lumina în organul oficial al Sfântului Sinod. Are deci ceva din aerul pe care îl respiră cea mai înaltă autoritate a ortodoxiei noastre. Și care nu e prea sănătos. Se pare că acolo, sus, religia și știința teologică întreagă n'au decât o singură țintă și o singură valoare: să frângă „urgla uniată”. Ideal de pură negațiune, dospit în ură nejustificată.

Se mai adaogă și o pupază pe acest colac ortodox. Pupăza este simpaticul „Telegraf” din Sibiu. Înțelepciunea lui găsește, că darea de seamă a arhimandritului a fost: „obiectivă și elogioasă” (Putea să nu fie obiectivă, dacă era elogioasă?), și tot așa de obiective aprecierile lui despre stările din „biserica fraților noștri uniți”. Nu află în ele nici un cuvânt de reprobare și se miră că „Telefonistul” nostru s'a repezit la barba lui, ajungând la „o cumplită decădere a polemicii”. — Este cazul să-l întrebăm pe cuvios: ce vrea să însemneze în dicționarul lor cuvântul „obiectivitate”?

Alt caz. Și mai trist. — Revista ortodoxă „Viitorul” publică un articol despre moartea canonicului Coltor. După trei șire de introducere, continuă așa: „Cu el moare unul dintre cei mai aprigi dușmani ai Bisericii ortodoxe. El a făcut parte din acel călugăr catolic român, care îmbătați de trufia Romei papale unde și-a făcut studiile superioare, și de perspectiva de-a ajunge cardinal și poate Papă, a părăsit chiar și Biserica lui greco-catolică (pe atunci), a intrat în ordinul călugărilor jezuiți, devenind astfel catolic pur, cum sunt toți episcopii și canonicii actuali dela Blaj”. Și continuă așa, întreg articolul: Coltor a fost un „spirit îngust”, „cel mai mare persecutor al ortodocșilor”; a dat afară și a lăsat pe drumuri pe toți funcționarii ortodocși cari nu s'au făcut catolici; a răpit cu cea mai senină conștiință averile țării sale pentru a-le da ungarilor; „trădător al ortodoxiei părinților și strămoșilor săi și al națiunii noastre române dominante” ș. a.

Dacă aceste așureli n'ar vrea să lovească în memoria omului, a cărui caracteristică a fost bunătatea, ar trebui să te strici de răs. Atât sunt de năroade. Așa însă, sunt numai scârboase. — Chiar și dacă le semnează Tu-

dor Popescu, zis Dominant. Personaj emnamente ridicol, pe care ar fi inutil să-l tragem la răspundere. — Dar aceste blăstămății caraghioase s'au publicat într-o revistă scoasă de profesori universitari, îndrumătorii spirituali ai ortodoxiei noastre. Sunt, deci, importante. O măsurătoare de temperatură și de nivel. — Nu arată înălțimi, ci prăpastii!

Am scris șirele acestea cu părere de rău. Nu poate fi o bucurie pentru nimeni, și mai puțin pentru noi, să constatăm, că duhul Bizanțului trăiește încă în jurul nostru, oprind cu îndărătnicie biruința spiritului creștin al evangheliei!

Pregătiri în vederea congresului XXXII euharistic internațional. Incercarea dela 1881 din Lille isbutind admirabil, congresele euharistice internaționale s'au ținut des, când într'un punct al globului, când într'altul. Cel din urmă știm c'a fost cel din 1932, din capitala Irlandei. Cu care prilej s'a hotărât ca proximal să se țină în 1934, la Buenos Aires, capitala Argentinei.

Veștile mai noui arată că se lucrează de zor în toate statele Americii de Sud ca viitorul congres, fixat de Santiago L. Copello, primatul Argentinei, pe zilele de 10—14 Octombrie ale anului în curs, să succedă cât mai grandios. Arhiepiscopii și episcopii tuturor statelor sudamericane și-au anunțat deja participarea. Mai mult: în fiecare eparhie catolică a continentului acela s'au aranjat și se vor aranja congrese euharistice particulare, pentru orientarea credincioșilor în chestie. La procesiunile desfășurate cu prilejul congreselor de până acum au luat parte câte 70—120 000 de credincioși. Secțiile tineretului (băieți și fete) își au ședințele lor a parte. Când cu congresul din Cordova sudamericană s'au cuminecat la 20 000 tineri și tinere congresiste.

Sf. Părinte a făcut cunoscut deja celor în drept că Sanctitatea Sa va fi reprezentat printr'un nunțiu papal. Ziare franceze, italiene și germane și-au trimis deja oamenii la fața locului, ca să aibă informații precise pentru

lumea ce se interesează intens de evenimentele în perspectivă. Mitropolitul insulelor filipine s'a anunțat cu mai multe mii de eparhioși. La fel și alții, din toate părțile pământului. — Asta deja de pe acum.

Noi vom lipsi cu totul și de aici, ca dela Dublin? Ar fi mare păcat, împotriva conștiinței catolice, ai cărei reprezentanți se adună cu atari prilejuri în număr extraordinar de impozant, se cunosc, discută probleme de interes general și particular, și se iau hotărâri efective de ajutorare împrumutată. Și ar fi păcat și împotriva solidarității latine. America de sud e doar un continent latin, iar Buenos Aires e mândria acelei părți de lume, și cu cele 2.300.000 de locuitori ai săi, în seria mărimii, e al doilea oraș al popoarelor romanice.

Din rău în mai rău

— Despre un curs particular pentru cantori —

Intre multele probleme de principală importanță pentru biserică, „Unirea” în repetite rânduri s'a ocupat de cântările bisericesti.

Toată lumea e, și trebuie să fie, de acord că actuala și vechea situație nu mai poate dura. E absolut necesar cel puțin un început de intelectualizare a stranelor. Ne-am admirat destul, și prea mult, până acum... urechile. S'au dat destule diplome diferitelor urechi. E timpul suprem să încetăm. Pentru simplul motiv, că cel cu una sau cu două diplome, în cursul zecilor de ani, acomodându-se urechilor uitoare și afoane, dau sfintelor cântări nuanțe dela doine până la imitarea celor mai moderne cântece... Și e rușine; suntem doar catolici.

Românul însă, conservativ cum e, nu se lasă ușor convins și nu cedează cu una cu două. Nu înțelege și nu vrea. Și ca o sfidare, în loc ca cel puțin să ne menținem la sistemul de până acum, ori cât de înapoiat ar fi, — dăm pași înapoi: încep cursurile... particulare!

Cursurile de cantori de până acum — să fim sinceri! — au împănă arhidieceza cu dieci cari n'au știut corect — nici chiar după ureche și nici chiar la ultimele examene — nici

versurile și nici celelalte cântări. Ajunși ap în concertul vechilor și improvizațiilor — vice-ajutători-cantori din parohii — au uitat și schimonosit și puținul cât li învățaseră în curs. Și fiind toți oameni tineri, vom avea cel puțin câteva decenii cantori românesi cărora vrând nevrând le vom admira întrecerile și „figurile” vrednice de „stranele” altor localuri, nu a bisericii.

Ce s'a făcut, s'a făcut! De-am rămânem baremi cu atât. Și de-ar începe cursurile inteligente: învățătura notelor! Dar progresul în anarhizarea cântărilor. Un nou contigiu — și cel mai interesant — de cântăreți, dar cum vrea cinstita ureche, ni-l va da cursul particular al cutărui d. cantor dela Cluj, unde, afirmative, se vor învăța cântecele ca la Blaj. Creadă cine poate, când nici chiar cursurile din Blaj, sistematizate și cu profesori specialiști n'au putut să le învețe „ca la Blaj”!

N'avem destul dieci tip arhicunoscut? Ne trebuie alții și mai desorientați? Indiferent dacă d. cantori dela Cluj va elibera sau nu diplome! Ori nu avem destule neplăceri cu diecii-șomeuri, cari încrezuți nevoile mare propriile gâtjeluri și urechi se țin cu amândouă mâinile de colțul stranei!?

Dacă nu e posibilitate să se deschidă cursul instrucției muzicii instrumentale, baremi a celei vocale după note — lăsați în pace cu cât și cu ce avem până acum! A june și nouă și credincioșilor și sfintelor cântări! Nu mai faceți cursuri și concursuri noi — căci nu sunt nici noul, nici necesarul nici cel puțin indiferente, ci deadreptul păgubitoare!

Ar fi bine și e absolut necesar ca proiectatul curs să rămână cu „Concursul” din „U. P.”, altcum la anul, ori mai curând, neopomeni, așa din bun senin, cu alt concurs și curs, până vom ajunge la cel mai original și nuniț: „Oricare diac din provincia mitropolitană are dreptul să țină cursuri, învățând cântecele ca la Blaj, sau ca aiurea!”

Pr. Ioan Borza

Foia „Unirii”

Două mentalități

— Regimul ascetic și regimul sportist —

de **Gavril Todica**

Ajungând la regimul alimentar al eremitilor și la regimul alimentar al spartistilor, ne putem întreba care e cel mai sănătos?

Răspunsul nu vreau să-l dau dela mine, ci las să-l dea faptele. Din sute și mii de cazuri, iată câteva mai caracteristice.

Sfântul Pavel Eremitul s'a retras într'o peșteră în regiunea Tebel din Egipt. Ca hrană avea fructele unui curnal, iar ca beaură — apa rece din izvorul de lângă peșteră. Foc nu-i trebuia, pentru că pe aici dă soarele căldură destulă, ba încă prea multă, iar mănăci nu avea să-și fiarbă la foc. În singurătatea aceasta a trăit dela 250 până la 340, adică nouăzeci de ani încheiați. Afară de Dumnezeu nime nu știa de el. Nici el nu știa de marile întâmplări din lumea mare. Totuș vedea mai multe și mai minunate lucruri decum vedeau oamenii din svârcolirile vieții. Timp de 60 ani din urmă (280—340), un corb li aducea în toată ziua câte-o jumătate de pâne, cum în Testamentul Vechi un corb li ducea pâne profetului Ilie în pustietate. Numai când l-a cercetat sfântul Antonie, corbul le-a dus o pâne întreagă. „Domnul ne-a trimis de prânz”

— zise Pavel. „Ei în adevăr e milostiv. De șasezeci de ani, în toată ziua mi trimite câte-o jumătate de pâne. Sosind tu, ne-a îndoit porția”.

Mulțămind lui Dumnezeu, s'au pus lângă izvor. Aici însă au disputat până seara, care să imbuce mai întâiu din pâne. Pavel îndemna pe Antonie, ca oaspe. Antonie îndemna pe Pavel, ca mai bătrân. Pe urmă s'au înțeles ca amândoi să apuce pânea cu mâna, să o rupă și partea ce va rămânea în mâna fiecăruia, să fie a lui. Așa au făcut.

Apoi plecându-se la izvor, au beut apă rece și au mulțămit lui Dumnezeu de toate.

Cu un astfel de regim, de simplitate extremă, și mai pe sus de regimul alimentar, cu sufletul liniștit și senin, cu rugăciuni și meditații — sfântul Pavel a trăit 113 ani, iar sfântul Antonie 105 ani!

Nu cu mult mai suculent a fost, în decursul veacurilor, regimul alimentar a mii de sfinți!

La austeritatea extremă pare-se însă că a ajuns în vechime s. **Simion Stălitul** (stălpnicul); iar în zilele noastre Tereza Neumann dela Konnersreuth.

S. Simion fu dat afară din o mănăstire, pentru ajunurile lui prea aspre și îndelungate, cu cari strica rânduiala mănăstirii. Adecă, el nu mânca decât odată în săptămână, Duminica, iar în celelalte zile porția lui de mâncare o dădea la săraci și cerșitori.

A părăsit mănăstirea, dar și-a făcut o chilă în loc mai retras.

Voind să petreacă postul Paștilor fără nici o mâncare și fără beaură, el a rugat pe un preot să-i astupe ușa pe dinafară. Preotul nu s'a învoit, ci l-a adus 10 pâni și un ulcior de apă, ca să-i fie la îndemână, dacă va simți trebuință. Peste patruzeci de zile, veni și de sfundă ușa. Găsi pânila și apa neatinsă, cum le-a adus. Simion zăcea jos, nemișcat, și mort. Preotul începu a-l freca și-i umeri bezele cu un burete mulat în apă. Apoi strecurat în gură un strop de cuminecături Simion s'a deșteptat și a luat ceva mâncare.

Incepând din anul acesta, totdeauna țină postul Paștilor în ajun complet.

Nici în restul anului nu mânca decât odată la săptămână, ba și atunci puțin.

Totuși a trăit 95 de ani: predicând din vârful stălpului ce și-a zidit, pe platforma căruia și-a petrecut ultimii 40 de ani de viață. Ziua-noaptea era cercetat de oameni năcăliți. Pentru fiecare el avea sfat și mângăere, cu vînte de dojană și de întărire — după cum cereau împrejurările și oamenii.

Sfânta Columba de **Kietl** (1468—1501) încă din copilărie a dus o viață supranaturală. În etate de 10 ani a pus votul fecioriei. Când părinții voiau să o mărite, ea și-a tăiat părul și l-a dăruit peștorilor ei.

Singura hrană li era sf. cuminecături. Onora mult sfânta taină aceasta. Dacă întărit numai o oră dela împărțenie, își simțea viața în pericol. Niciodată nu era flămândă, nici somnoroasă, nici doritoare de apă.

Răvase din Cluj. Un prieten ne trimite două scrisori mai lungi. Într'una ne dă o licoană succintă a Clujului românesc și creștinesc, în cealaltă face o privire peste momentele îmbucurătoare din viața religioasă a eparhiei sale. Regretând că spațiul redus al gazetei nu ne îngăduie să le publicăm în întregime desprindem din ele părțile esențiale, pentru ca și cetitorii să se bucure împreună cu noi de bunele vești ce ni-se dau din acele părți și cari, în vremile grele de astăzi, sunt cât se poate de binefăcătoare. Iată ce ni-se scrie:

Vechea citadelă ungurească din inima Ardealului s'a schimbat cu totul sub domnia românească. Și ca înfățișare și, mai ales, ca suflet. Azi este oraș românesc, cu o viață culturală vie și intensă. — Mutarea reședinței noastre episcopale a însemnat începutul unei ere noi și în viața religioasă a orașului. Trei biserici în centru, două în „Mănăstur“ și trei capele în cartierele mărginașe sunt focarele acestei renașteri. Slujbe și predici în toate, și credincioșii le umplu totdeauna. Nu numai la liturgiile arhieresti, săvârșite cu mare pompă de păr. ep. Iuliu, ci chiar și la vecernii catedralei ticsită de lume. Corul catedralei este unul din cele mai bune pe care le are țara; iar Reuniunea de femei, condusă de D-na Livia Boildă, stă în fruntea tuturor acestor fel de asociații din biserică noastră.

Nici celelalte parohii ale diecezei nu sunt uitate. Viața religioasă face progres și în ele. Impulsuri puternice primesc mereu prin activitatea tot mai intensă a Reuniunii de misiuni și prin vizitațiile canonice, sistematice și aproape permanente, pe care praxa îndelungată le-a arătat Preasfințitului Iuliu ca cel mai de seamă și mai rodnic mijloc de pastorație arhierescă. S'a publicat în numărul trecut al „Unirii“ revista parohiilor în cari s'au ținut misiuni populare. Iată acum lista acelor, 45 la număr, care s'au împărțit, în anul trecut, de marea cinste și binefacere a cercetării arhieresti: Bogdana, Râstolț, Bucium, Sângeorzul de Meseș, Agrij, Râstolțul deșert, Bozna, Ciurârnă, Sânmihailul Almașului, Hida, Chendrea, Trestia, Chechiș, Gâlgău, Tihău, Var, Gârbău, Poptelec,

Călăcea, Cerauc, Căprioara, Recea-Cristur, Panticeu, Cataluia, Sărata, Volvoden, Strâmba, Mănăstirea Strâmba, Ugruț, Așchileul mare, Gherla, Jacul de sus, Jacul de mijloc, Vechea Deuș, Cojocna, Corpadea, Baci, Suceag, Pata, Boju, Popești, Coruș, Gădăln și Vișa. La cari trebuie să mai adăugăm trei sfințiri de blserici și două pelerinaje cu zece de mil de participanți.

Cultivând și în viitor, cu zelul de până acum, aceste două părgăhii ale înălțării spirituale: misiunile și vizitațiile canonice, eparhia de Cluj-Gherla este pe drumul cel bun. Iși împlinește cu prisosință misiunea pe care i-o impun vremurile atât de grele și tulburate pe care le trăim. (sp.).

Știri mărunte

Capitulul orădan completat. *Oficiul eparhiei orădane, numărul din urmă, aduce o știre îmbucurătoare: în ședința din 4 Ianuarie c., a Ven. Capitulului de acolo, păr. Dr. Aloisiu L. Tăutu, profesor de teologie și redactor al „Vestitorului“, a fost ridicat la rangul de canonic catedral la Oradea. Instalarea noului demnitar bisericesc va avea loc Marți, în 30 Ianuarie c. — Vom reveni și noi. Dar și până atunci: Felicitările noastre noului capítular, și la mulți ani!*

Sf. Părinte ordonă economii. Cu începere dela 1 Ianuarie c. au fost reduse și salariile funcționarilor Vaticanului. Cardinalii au fost cuprinși și ei în lista reducerilor. Scapă de noile dispoziții numai salariile mici. Cele mai mari însă sunt atinse de reduceri până la 15%. Asta la dorința expresă a Sf. Părinte, care a lăsat să se înțeleagă că așteaptă ca și supușii săi să facă sacrificii, ca cetățenii tuturor țărilor. — Și dorința și-a trecut-o în fapt.

Toată casa să-și aibă crucifixul! Agenția „Kipa“ aduce știrea că asociațiile religioase de bărbați din Roma au pornit o acțiune comună, a cărei scop este să introducă, la loc de cinste, în fiecare familie creștină, crucea Domnului. Toată mișcarea, deocamdată, are în

vedere numai Cetatea Eternă, unde cât de curând se va începe împărțirea crucifixelor comemorative a Anului Sfânt. Dela Roma se va trece și în alte orașe și eparhii ale Italiei. — La noi a lucrat în direcția aceasta Sf. Mănăstire a Bixadului. Păcat că nu s'a făcut propagandă cuvenită răspândirii frumoaselor crucifixe aniversare, ce se capătă aici cu prețuri foarte reduse.

Rugăciunea din nou obligatorie în școală. E vorba de școlile Vienei, unde dușmanii bisericii isbutiseră să interzică rugăciunea. Autoritățile bisericești catolice nu s'au dat însă bătute. După insistențe repetate, ministerul instrucțiunii publice le-a dat drept de cauză. Ordin mai nou ministerial, după ce a intimat comitetelor școlare dispozițiile în cauză ale Ordinariatului arhiepiscopesc vienez, le-a impus să i-se acomodeze întocmai.

„In ceasul ultim“. Puternica gazetă catolică „The Univers“ din London observă, că între cei convertiți la catolicism în anul 1933 sunt trei, cari au fost chemați în via Domnului cu adevărat în ceasul din urmă. William Bennett din Dunstone are rotund 100 ani. C. Smith din Porthacawl a trecut și el 92. Iar doamna Evelina Tharbell din Cichago a bătut și ea „suta“. — Totuși la plată vor fi, sperăm, printre cei dintâi, în împărăția lui Dumnezeu, unde vrednicile se măsoară cu alt cântar, nu cu cel pământesc.

Locale. Marți, de praznicul Sfinților Trei Ierarhi, va predica în catedrală păr. Ștefan Pop, dir. Liceului de băeți. Vineri, de sărbătoarea Întâmpinării Domnului, va predica păr. Dr. Nicolae Lupu, prof. de teologie, iar Dumineca ce-i urmează va predica păr. Dr. Septimiu Todoran, profesor de religie.

— Ca în toată țara, Ziua Unirii a fost prăznuită și la Blaj cu tot fastul. Tedeumul din catedrală, cu participarea autorităților de stat, a elevilor dela toate școlile, sub conducerea profesorilor, a fost oficiat de păr. Dr. Ambrosiu Cheșianu, în sobor de preoți.

Vlădicii Polului Nordic la Roma. Cetatea Vaticanului a avut deunăzi parte de una dintre cele mai plăcute surprize: vizita Preasfințitilor Turquetil și Fallaize, veniți din ținuturile gheșurilor veșnice, a focelor și eschi-

Confesarul a întrebat-o într'o zi: „Cum poți trăi numai cu sf. Împărățanie?“

Columba i-a răspuns:

— Când mă cuminec, rămân atât de îndestulată trupește și sufletește, încât nu mai simțesc nici o trebuință de a consuma bucate pământești. Sper că Atotputernicul te va convinge despre asta încurând.

După prima liturgie din noaptea de Crăciun, confesarul Columbei simțea o îndestulare sufletească deosebită. După liturgia a treia, îndestularea aceasta s'a intensificat așa de mult, încât nu mai simțea poftă de nici o mâncare. Toată ziua a ajunat, când normal atunci trebuia să consume bucatele cele mai delicioase, ca în zi de mare sărbătoare.

Columba având viziune despre împlinirea aceasta, i-a întâmpinat pe confesar cu cuvintele:

— Mă bucur, părinte, că și d-ta ai gustat din hrana mea cerească. Acuma poți ști din experiență proprie cum îmi pot susține viața exclusiv cu pâinea ingerilor.

Oamenii de știință vor zice că toate aceste sunt povești frumoase.

Așa ar fi, dacă oamenii de știință nu ar avea ocazia să admire, în zilele noastre, pe celebra Tereza Neumann din Konnersreuth (Bavaria), care din 25 Decembrie 1926 nu mănâncă bucate omenești, ci trăește exclusiv cu sf. Euharistie. Totuș greutatea ei corporală a rămas constantă = 55 kg.

Ei bine, abținente de aceste sunt fenomenele. Fără harul special al puterilor de sus, ele nu se pot face de orice muritor. Nici nu e nevoie. Sfinții Pavel, Simion, sfânta Columba, Tereza Neumann și alții nu le-au făcut nici din capriciu, nici din orgoliu, nici de florile mărunții, ci cu rost mai adânc, din necesitate interioară și cu anumită plăcere, spre desăvârșirea vieții sufletești.

Dacă nu putem imita nici pe departe — ca muritorii păcătoși ce suntem — virtuțile aceste, cu atât mai puțin trebuie să ne lăsăm amăgiți de negativul lor, conviviile, banchetele, mesele dese, încărcate cu bunătățile pământului: bucate și beuturi. Cu alte cuvinte, nu ne vom închina sfântului stomac. Mai degrabă ne „arde“ stomacul plin, decât stomacul gol. Chiar știința, cu constatările ei pozitive, mai degrabă gravitează spre regimul ascetic, decât spre regimul sportist, banchetofag. E corectă recomandarea igienei, ca „dela masă să te scoli flămând“. Mai multe deranjamente, dispepsii, intoxicații și maladii provin din îndopări, decât din post și ajun. Normal, ne trebuie o cale mijlocie.

Eu personal, de exemplu, fără să fiu mare mănăcător, fără să fiu gurmand, nu sunt totuș nici mare ajunător, ori postitor. Când ajun ori postesc, mă simțesc irascibil, nu pot lucra. De loc nu sunt liniștit, ca după o mâncare, ce mi-a ticnit. Dacă mi-s'ar solicita votul, l-aș da, fără șovăială, pentru regimul regretatului canonic Gavril Pop din Blaj, care

a trăit 90 de ani. (1828—1918). Iată cu ce regim: ¹⁾

„Despre răposatul canonic se poate zice că în lunga sa viață nu a suferit nici măcar de durere de cap. Ca tânăr, când s'a întors dela studiul teologiei din Viena, fiind tare slab și aplicat spre boală de piept, un an de zile a petrecut la casa părințească trăind cu lapte de capră și aer curat. Tralu cam subțirel. Tot cam subțirel a trăit și mai târziu, ca profesor și protopop. Întrebat de unii și de alții, ce secret știe de-i așa de sănătos? le răspundea în două cuvinte latinești: *Moderata durant* adică „trăind cumpătat“ cum am zice românește. Și în adevăr, cumpăatul în toate lucrurile sale i-a lungit firul vieții și l-a scutit de boale.

Până la începutul lui Noemvrie 1917, seară de seară se culca la 10. Dimineața se scula între 5 și 6. La 6 și jumătate, iarna, era în biserică și făcea utrenia, chiar și singur. La 8 ore dejuna un păhar de cafea. Între 12 și 1 oră prânzia supă și ceva mâncare groasă, apoi bea un păhar de vin cu apă minerală. Seara cina o cafea și un ou, apoi bea un jumătate de păhar cu vin. Alte mâncări peste zi nu folosea niciodată.

Iată un regim alimentar destul de simplu și escelent pentru un intelectual, care nu vrea să fie „rob pântecelui“.

¹⁾ Vezi: „Unirea“ nr. 33—1918.

moșilor. Asaltați de ziariști, cei doi ierarhi au povestit lucruri extrem de interesante din lumea apostoliei lor. Cel dintâiu face munca misiionarului din 1902, al doilea din 1919. Din 32.000 de eschimoși, s'au convertit 8000. La începutul apostolatului său Preasf. Turquetil, plecând din golful Hudson, cale de 500 km. n'a întâlnit decât 5 suflete. În frigul polar de 70—80 grade și pe un teritoriu uriaș, cele două slugi ale Domnului, colindând dela colibă la colibă, au trebuit să facă ei singuri totul, chiar și pe doctorul și chirurgul. — Toate sunt însă cu puțință celui ce vrea și e călăuzit de lumina credinței, după cum au observat dânșii printre zimbete iluminate.

Capelă papală în cinstea Madonei de Guadalupe. Noua capelă s'a aranjat în basilica S. Pietro din Roma, luna trecută. Liturgia solemnă a celebrat-o, în prezența Sf. Părinte, arhiepiscopul de Guadalajara, Msgr. Orosiu y Jimenez. A fost o slujbă mișcătoare din cale afară. Marele păstor, surghiunit din patria sa Mexico, a ținut să protesteze în felul acesta creștinesc împotriva prigoanei ce l-a pus pe drum pe el și multe sute de mii de credincioși, căutați pentru a fi schingiuiți și suprimați.

† Pr. Traian Hădărean, parohul Cămărașului, a trecut la celea veșnice în 11 Ianuarie c., în anul 56 al vieții și 33 al preoției sale cinșite. — Fie-i partea cu dreptii!

Cărți & Reviste

ORIENTALIA CHRISTIANA. Vol. XXXII. No. 89 Oct.-Dec. 1933: *De oriente documenta, studia et libri.* — Roma. Pontif. Institut. Orientalium studiorum. Pg. 296. Prețul 43 Lit.

Valoroasa serie de publicațiuni a Institutului Oriental din Roma s'a îmbogățit cu încă un volum. La fel de serios și ținut la înălțimea științifică, îndeobște recunoscută, din trecut, acesta aduce o seamă de studii, documente și dări de seamă despre cărți ce privesc lumea bisericească a răsăritului. Păr. Hoffmann dă contribuțiuni prețioase la istoria unirii, legate de Patriarhia din Constantinopol; E. Hermann într'un studiu temeinic lămurește chestiunea ritulic în dreptul canonic. De remarcat »buletinul de istorie slavă« a păr. Ledit S. I. și, mai ales, cel privitor la noile publicații de drept canonic oriental, în care păr. Hermann prezintă lucrările pregătitoare ale codificării acestui drept la Roma: seria de »Fonti« din cari vol. X. născut din hărnicia păr. canonic Dr. I. Bălan, cuprinde izvoarele dreptului nostru bisericesc.

NICU GANE: *Novelă.* Ed. »Cartea Românească«. București 1933. Pg. 200. Prețul Lei 50.

Andrei Florea Curcanul, Piatra lui Osman, Astronomul și filozoful și toată ceaalaltă lume care trăiește în paginile clasice ale lui Gane ne sunt familiare tuturor. »Cartea Românească« s'a îngrijit să le dea și o haină tipografică de toată lauda. Și cu toate acestea, elegantul volum de povești are preț destul de moderat. O calitate esențială în vremile noastre de mare sărăcie.

BOCCACCIO-AL. MARCU: *Decameronul.* Vol. II. Ed. »Cartea Românească«. București. 1933. Pg. 268. Prețul 66 Lei.

În istoria limbii și literaturii italiene, ca creator de limbă și povestitor neîntrecut, Boccaccio o fi ținând loc de frunte. Să-l citească deci linguiștii și istoricii literari. Nu știm însă ce nevoie avea de el literatura noastră. Necontestatul talent de traducător al d. Al. Marcu și tiparul îngrijit al »Cărții Românești« nu puteau găsi opere de utilitate, pe care neamul nostru ar trebui să le citească și nu le are?!

DORINA A. IENCIU: *Cataclismul anului 2000.* Roman. București 1933. Ed. Pavel Suru. Pg. 216. Prețul 50 Lei.

Nume nou în literatura noastră. Care însă, sperăm, se va încetățeni și se va face, în viitor, apreciat. Fiindcă Dna Ienciu are netăgăduit talent. Scrie o românească plină de culoare, are imaginație bogată și nu lipssește nici darul compoziției. Despre toate face dovadă această întâie încercare: un roman utopic, care dă expresie credinței învățate ce are autoarea în progresul continuu al omenirii, sub toate raporturile. Păcat numai că acest ideal se va atinge, crede ea, aproape

exclusiv grație științei și mai ales tehnice, ale cărei cuceriri halucinante domină toate paginile cărții, rămânând în umbră ideea religioasă, care totuși are și va avea un cuvânt hotărâtor în această privință. Stările haotice de astăzi, când tehnica a și ajuns la cuceriri apocaliptice fără să fi influențat în bine ordinea morală și fericirea omenirii — lucruri de ordin sufletesc, moral, deci religios în primul rând — ar fi trebuit să-i dea de gândit autoarei noastre și să-i schimbe nițel prisma de judecare a lucrurilor.

DĂMIAN STĂNOIU: *Ucenicii sfântului Antonie.* Roman. »Cartea Românească« București, 1933. Pg. 266. Prețul 68 Lei.

Viața de mănăstire, cu ciudățeniile și umorul ei caracteristic, este fondul pe care se țese noul roman al fostului călugăr D. Stănoiu. Mediu, pe care îl cunoaștem din scrierile de până acum ale autorului. Și pe care n'a reușit să ni-l înfățișeze, astă dată, dintr-o latură nouă. De aceea cartea nu are farmecul celor de până acum, deși calitatea de bun povestitor a autorului se vedește și acum. — Haina pe care o dă »Cartea Românească« na lasă nimic de dorit.

MIRCEA VASILIU: *Nimicuri.* Ed. II »Cartea Românească« București 1933. Pg. 158. Prețul 60 Lei.

Autorul n'a împlinit încă 13 ani. Tocește băncile școlii și are inima cât un purice la extemporale. »Nimicurile« lui au ajuns însă, în scurtă vreme, ediția II. Pentru că sunt pline de gingășie și deschid o fereastră revelatoare în lumea care ne e dragă tuturor: a sufletului de copil, care deschide ochi mari în fața miilor de întrebări pe care le pune viața. Citindu-le, retrăim clipe dragi din propria copilărie. — Pentru execuție, deadreptul frumoasă, »Cartea Românească« merită toată lauda.

Telefonul »Unirii«

D. București. »Insemnările« pe care le publică d. I. G. Savin, în primul număr din acest an al revistei »Viitorul«, merită să fie citite. Ce ziceți, de pildă, de următoarea mărturisire, pe care o face după ce constată greutățile sporite cu care luptă ortodoxia în diferitele țări: »În fața pericolului crescut se impune o grabnică și efectivă reacțiune. Ea nu poate porni decât din efortul comun al ortodoxiei regrupate sub o unică comandă efectivă, aceea a Patriarhiei ecumenice, pusă însă în situația și de drept și de fapt de a reprezenta și a acționa în numele tuturor bisericilor, care stau în comunitate spirituală cu ea«. Cu adevărat: gura păcatului adevăr grăiește. Are și ortodoxia nevoie de o căpetenie, care să comande efectiv! Așa cum are întreagă Biserica lui Hristos. Dar de ce să nu fie în Roma, de ce număidecât în Tarigrad? Asta nu ne-o spune d. Savin. — Poate altă dată.

B. Cluj. Rolul pe care și-l ia d. Victor Eftimiu, în »Patia« din 17 Ianuarie c. de judecător al »Sfinților Naționali« este destul de ingrat. Mai ales pentru un poet, care prea ușor face din istorie legendă și invers. O fi având dreptate să constate, că »ortodoxia românească n-a dat umanității nici un sfânt«. Fiindcă Ioan cel Nou, dela Suceava, a fost negustor grec în Trebizunda; sf. Grigorie din mănăstirea Bistriței tot grec, din Decapolis; sf. Paraschiva bulgăroaică, iar sf. Dumitru Basarabov, bulgar sadea, de lângă Rusciuk. Astea le-o fi știind Dsa bine, că doară îi de prin partea locului. Dar cu ce drept trimite în lumea ceaalaltă îl va lua la răspundere Sfântul însuși, care în cazul acesta n'are nici un motiv să tacă. — În colo suntem de acord să proclamăm de sfânt național și patron al nostru pe sf. Toma, necredinciosul, această din urmă virtute a noastră fiind într'adevăr națională. Dacă nu cumva ar fi mai prudent să mai așteptăm nițel pe sfântul, care este pe deantregul al nostru: Sf. Așteaptă!

M. Timișoara. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

B. Lugoj. Am primit abonamentul pe anul curent. Oficiul parohial Manic. Am primit abonamentul pe jumătatea întâiu a anului curent.

B. Tiocul de jos. Am primit 100 Lei, abonament pe jumătatea a doua a anului curent.

Fondul școlii greco-catolice — Teiuș

Concurs la stipendii

Cu terminul de 15 Februarie 1934 se publică concurs la stipendii, din »Fondul școlii gr.-cat de băleți și stipendii din Teiuș«. Mărimea stipendiilor se va stabili în raport cu numărul concurenților.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt descendenții după tată din cele 26 familii grănițarești — înșirate în statutele Fondului —, cari urmează ca elevi ordinari vre-o școală medie, civilă, gimnaziu, liceu, reală, comer-

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

ală, profesională, normală, academie, ori universitate.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele documente:

1. Certificat de botez, din care să se vadă că suplicantele este născut legiuit, și-i de religie greco-catolică.

2. Certificat, original, ori copia legalizată de pe anul școlar 1933—34.

3. Adeverință dela școala ce frecventează în anul școlar 1933—34, arătând că e student ordinar, fără să fie repetent.

4. Schița genealogică, din care să se vadă descendența din una din cele 26 familii grănițarești.

Cererile intrate după terminul de 15 Februarie 1934 nu se vor lua în considerare. Teiuș la 2 Ianuarie 1934.

Petru Grula Iacob Rațiu I. Iacob
paroh-președinte curator
(3-3)

Curatorul par. rom.-unite din Arpașul de sus

Nr. 3—934

Publicațiune de licitație

În ziua de 25 Februarie ora 2 p. m. Curatorul Parohiei române-unite din Arpașul de sus, va ține licitație publică cu oferte închise, fără supra-oferte, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de clădirea bisericii greco-catolice.

Valoarea lucrărilor este, pe devizul estimativ, de Lei 239190. Garanția (cauțiunea) va fi de 6% din valoarea ofertei, și se va depune deodată cu aceasta, în numerar, efecte de stat ori scrisoare de garanță emisă de o bancă de prima bonitate.

Licitația se va ține în localul Oficiului parohial gr. catolic.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale etc. se pot consulta în orice zi de lucru la sediul Oficiului parohial din Arpașul de sus.

Arpașul de sus, la 21 Ianuarie 1934.
Gheorghe Smădu Vasile B. Vasu
prim-curator. paroh.

Convocator

P. T. Membri ai »Casinei Române din Blaj« se convoacă prin aceasta la XXXIV adunare generală, care se va ține Duminecă în 4 Februarie 1934 orele 10^{1/2} a. m. în localul Casinei. — Dacă nu se va întruni numărul reglementar de membri, adunarea se va ține în aceeași zi la ora 11^{1/2} a. m. cu orice număr de membri.

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și designarea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul general al comitetului.
3. Raportul casierului.
4. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor de sub 2 și 3.
5. Raportul comisiunilor de sub 4.
6. Alegerea comitetului.
7. Eventuale propuneri. *)

Blaj, din ședința comitetului ținută la 14 Ianuarie 1934.
Dr Ioan Bianu Dr Traian Denghe
vicepreședinte secretar

*) În sensul art. 10 c. din statute, propunerile vor trimite Comitetului cu cel puțin trei zile înainte de adunarea generală.